

Зарубіжні авторські зібрання

Антуан де
СЕНТ-БЮЕНЕРІ

Повне
зібрання творів

Харків
«ФОЛІО»
2019

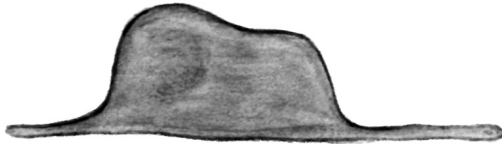
РОЗДІЛ I

У шість років у книжці про праліс, яка мала назву «Не-вигадані пригоди», я побачив одного разу чудовий малюнок. Він зображував змія боа, що ковтав якогось хижака. Ось копія того малюнка.

У тій книжці писали: «Змії боа ковтають свою здобич цілою, не жують її. Потім боа не здатні ворухитись і сплять півроку, поки перетравлять».

Тоді я багато думав про пригоди в джунглях і зрештою й сам намалював кольоровим олівцем свій перший малюнок. Мій малюнок номер 1. Він був отакий:

Я показав свій шедевр дорослим і запитав, чи страшно їм від малюнка.

«Чому від капелюха має бути страшно?» — здивувались вони.

Але ж на моєму малюнку був не капелюх. Малюнок зображував змія боа, що перетравлював слона. Тоді я намалював середину змія, щоб дорослі таки зрозуміли. Дорослі завжди потребують пояснень. Мій малюнок номер 2 був отакий:

Але дорослі порадили кинути малювати зміїв боа, розрізаних або цілих, і взятися натомість до географії, історії, арифметики і граматики. Саме отак, у шестирічному віці, я й зрікся блискучої кар'єри художника. Я зневірився, бо обидва мої малюнки не мали успіху. Дорослі, коли самі, ніколи нічого не розуміють, а дітям нудно завжди і щоразу пояснювати їм.

Тож я був змушений обрати інший фах і навчився пілотувати літаки. Я літав потрохи в усьому світі. Географія справді стала мені у великій пригоді. Тільки глянувши, я зразу міг сказати, чи внизу Китай чи Аризона. Таке знання неоціненне, якщо заблукав серед ночі.

Протягом свого життя мені не раз траплялося знайомитись із багатьма серйозними людьми. Я довго жив серед дорослих. Я бачив їх зблизька. Але моя думка про них стала не набагато кращою.

Коли я натрапляв на дорослого, що видавався бодай трохи прозорливим, я робив над ним експеримент і показував свій малюнок номер 1, який завжди мав із собою. Мені кортіло дізнатися, чи цей дорослий справді тямущий. Але я завжди чув у відповідь: «Це капелюх». Тоді я вже не розповідав йому ані про зміїв боа, ані про давні ліси, ані про зорі. Переходив на його рівень. Розмовляв про бридж, гольф, політику й краватки. А дорослий радів знайомству з таким розважливим чоловіком.

РОЗДІЛ II

Тож я жив отак сам, не маючи нікого, з ким можна щиро порозмовляти, аж поки шість років тому в Сахарській пустелі сталася аварія. Щось поламалося в моторі літака. Я не мав ні механіка, ні пасажирів і вирішив спробувати сам узятися за складний ремонт. Для мене то було питання життя або смерті. Питної води я мав щонайбільше на тиждень.

Першого вечора я заснув на піску за тисячу миль від усіх населених земель. Я був ще самотніший, ніж моряк із розтрощеного бурею корабля на плоту серед океану. Тож уявіть собі мій подив, коли вдосвіта мене розбудив дивний голосок. Він просив:

— Будь ласка, намалюй мені баранця!

— Га?

— Намалюй мені баранця...

Я зірвався на рівні ноги, немов уражений блискавкою. Протер очі. Глянув навколо. Побачив малого й дуже дивного хлопчика, що поважно дивився на мене. Ось його найкращий портрет, який згодом я зміг намалювати. Але мій малюнок, звичайно, аж ніяк не такий чарівний, як модель. І тут винен не я. Як я мав шість років, дорослі віддохотили мене від кар'єри художника, і я нічого не навчився малювати, крім боа — цілих і розрізаних.

Я виричав очі з подиву й роздивлявся ту постать. Не забувайте, я опинився за тисячу миль від усіх населених земель. А втім, анітрохи не здавалося, ніби той хлопчик заблукав,

вмирає від втоми, спраги чи страху. Він аж ніяк не скидався на дитину, загублену серед пустелі за тисячу миль від людських осель. Коли я нарешті спромігся подати голос, то запитав:

— Але... що ти тут робиш?

А він повторив, тихесенько, наче щось дуже серйозне:

— Будь ласка... намалюй мені баранця...

Коли таємниця надто разюча, не смієш не коритися їй. Хоч якими безглуздими видалися мені ті дії за тисячу миль від усіх населених місць, і то в смертельній небезпеці, я дістав із кишені аркуш паперу й ручку. І раптом пригадав, що вивчав передусім географію, історію, арифметику та граматику, і (не без дрібки лихого гумору) сказав хлопчику, що не вмію малювати. Та він наполягав:

— Пусте. Намалюй мені баранця.

Я ніколи не малював баранців, тож знову намалював йому один із двох малюнків, на які був здатний. Зобразив цілого боа. І був приголомшений, почувши заперечення хлопчика:

— Ні-ні! Я не хочу слона в утробі боа. Цей змій украй небезпечний, а слон надто великий. А в мене все маленьке. Мені треба баранця. Намалюй мені баранця.

Тож я намалював.

Хлопчик уважно роздивився й мовив:

— Ні! Цей уже тяжко хворий. Намалюй мені іншого.

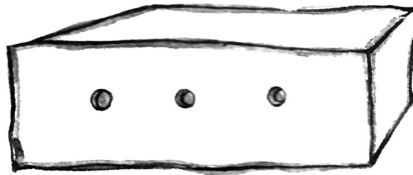
Я намалював:

Мій приятель лагідно, поблажливо всміхнувся:
— Ти ж і сам добре бачиш... це не баранець, а баран.
У нього роги...
Тож я намалював ще раз:

Але й цей малюнок не схвалили, як і решту:
— Цей надто старий. Я хочу баранця, який житиме довго.
Мені вже уривався терпець, бо я квапився розбирати
мотор, тож я нашкрывав отакий малюнок.

І пояснив:
— Це ящик. Баранець, якого ти хочеш, там усередині.
Але я дивом дивувався, побачивши, як проясніло обличчя
мого малого судді:

— Він точнісінько такий, як я хотів! Як по-твоєму, баранцеві треба багато трави?

— Чого ти запитуєш?

— Бо в мене все маленьке...

— Йому вистачить. Я намалював тобі малого баранця.

Хлопчик нахилився над малюнком:

— Не такого вже й малого... Ти ба! Він заснув...

Отак я познайомився з Маленьким Принцом.

Ось його найкращий портрет, який згодом я зміг намалювати.

ЗМІСТ

МАЛЕНЬКИЙ ПРИНЦ

Переклад П. В. Тарашука

Розділ I	6
Розділ II	8
Розділ III	12
Розділ IV	15
Розділ V	18
Розділ VI	22
Розділ VII	24
Розділ VIII	27
Розділ IX	31
Розділ X	34
Розділ XI	39
Розділ XII	41
Розділ XIII	43
Розділ XIV	46
Розділ XV	49
Розділ XVI	52
Розділ XVII	53
Розділ XVIII	56
Розділ XIX	57
Розділ XX	59
Розділ XXI	61
Розділ XXII	67
Розділ XXIII	69
Розділ XXIV	70

Розділ XXV.....	73
Розділ XXVI.....	76
Розділ XXVII.....	83

ЦИТАДЕЛЬ

Переклад П. В. Тарашука

I.....	87
II.....	92
III.....	95
IV.....	99
V.....	100
VI.....	103
VII.....	107
VIII.....	111
IX.....	114
X.....	116
XI.....	119
XII.....	122
XIII.....	123
XIV.....	126
XV.....	127
XVI.....	133
XVII.....	134
XVIII.....	135
XX.....	137
XXIII.....	141
XXV.....	141
XXVI.....	142
XXVIII.....	145
XXIX.....	147
XXX.....	148
XXXI.....	150
XXXII.....	151
XXXIII.....	154
XXXIX.....	155

XL.....	157
XLII.....	159
XLIV.....	160
XLV.....	161
XLVII.....	163
XLIX.....	167
L.....	168
LV.....	171
LVIII.....	172
LX.....	173
LXIII.....	175
LXIV.....	177
LXV.....	178
LXVI.....	181
LXVIII.....	181
LXIX.....	184
LXX.....	185
LXXIII.....	189
LXXVIII.....	192
LXXIX.....	197
LXXX.....	197
LXXXI.....	198
LXXXVII.....	200
LXXXVIII.....	201
LXXXIX.....	202
XC.....	204
XCV.....	205
XCVI.....	206
XCVII.....	207
C.....	211
CI.....	212
CIII.....	214
CIV.....	214
CVIII.....	216
CXII.....	227
CXIII.....	230

CXIV	232
CXVII.....	233
CXVIII.....	235
CXIX	237
CXXII.....	237
CXXIII.....	240
CXXIV.....	242
CXXV.....	243
CXXVI.....	245
CXXVIII.....	248
CXXIX.....	249
CXXXIII.....	249
CXXXIV.....	250
CXXXVI.....	252
CXXXVII.....	254
CXXXIX.....	257
CXLI.....	258
CXLII.....	259
CXLIV.....	261
CXLV.....	261
CXLVI.....	262
CXLVII.....	263
CXLVIII.....	266
CXLIX.....	267
CL.....	270
CLVI.....	271
CLVII.....	275
CLVIII.....	283
CLXI.....	286
CLXX.....	287
CLXXI.....	291
CLXXIII.....	292
CLXXIV.....	292
CLXXV.....	296
CLXXX.....	301
CLXXXIII.....	303

CLXXXIV	305
CLXXXVI	307
CLXXXVIII.....	308
CXCI	312
CXCII.....	314
CXCIV.....	317
CXCVI.....	319
CXCIX.....	321
CCI.....	326
CCII.....	328
CCV.....	329
CCVI.....	333
CCVIII.....	338
CCIX.....	342
CCX.....	344
CCXI.....	345
CCXII.....	347
CCXIII.....	350
CCXV.....	352
CCXIX.....	354

ЗЕМЛЯ ЛЮДЕЙ

Переклад В. Б. Чайковського

Розділ I. Лінія	366
Розділ II. Товариші.....	380
Розділ III. Літак.....	393
Розділ IV. Літак і планета.....	396
Розділ V. Оаза	405
Розділ VI. У пустелі	411
Розділ VII. У серці пустелі	436
Розділ VIII. Люди.....	470

ВОЄННИЙ ПЛОТ

Переклад В. Б. Чайковського

I.....	491
II.....	498

III	503
IV	506
V	507
VI	511
VII	513
VIII	515
IX	518
X	520
XI	527
XII	530
XIII	533
XIV	537
XV	543
XVI	545
XVII	558
XVIII	560
XIX	563
XX	568
XXI	572
XXII	580
XXIII	586
XXIV	590
XXV	597
XXVI	601
XXVII	605
XXVIII	612

НІЧНИЙ ПОЛІТ

Переклад В. Б. Чайковського

I	617
II	621
III	623
IV	625
V	629
VI	630
VII	635

VIII.....	636
IX	639
X	643
XI	646
XII.....	649
XIII.....	652
XIV.....	655
XV.....	659
XVI.....	661
XVII.....	663
XVIII	664
XIX.....	665
XX.....	668
XXI.....	670
XXII.....	672
XXIII	673